

AD I. COR. CAP. IX,

Ostendit ergo Paulus, quanto jure cesserit in gratiam Ecclesiæ recens plantatæ, ut Corinthios eò magis pelliceret ad fidem Christianam,

V. 8. Μὴ καὶ αὐτὸν ταῦτα λέγω.

An putatis me quæ dico sola humana autoritate adstrucere,
ex moribus scilicet. Vide Rom. VI. 19.

Ηγέρχεται ὁ νόμος ταῦτα λαλεῖ.

Lex ipsa à Deo data, in qua nihil est iniqvi-

τε γάρ τῷ νόμῳ Μωσέως γέγραπται, οὐ Φιμώσεις βῆ
ἀλογία.

Verba LXX. Deut. XXV. 4. Φιμώσυ capistrare ut loqvuntur
Plinjus & Columella: Infrenare ut vertit Ambrosius. Επισουί-
ζεν ut Hesychius os occludere, unde per translationem significat
silentium indicere Matt. XXII. 12, 34. Marci I. 25, IV. 39. Luc. IV. 35.
I. Pet. II. 15. Αλορᾶν dicuntur boves cum grana ex aristis exterunt
pedibus: Qui mos Orientis, sed & Græciae, ut ex Theophrasto
& aliis discimus. Vide de hac re Moysen de Kotzi præcepto ju-
bente XCI, vetante CLXXXIV.

De hoc ita habet B. Balduinus: Qvod hodiè fit paxillis, o-
lim beneficio boum fiebat, qui areæ inclusi pedibus proterebant
spicas, Triones & Teriones dicebantur. Interdum etiam addeban-
tur trabes, vel tabulae lapidibus gravatae, quas boves circumtrahe-
bant, ut eò melius culmi comminuerentur, & grana à spicis dis-
cuterentur, cuius consuetudinis mentio fit Es. XXIX. 28. His er-
gò laborantibus nonnulli attentiores ad rem ora capistrabant, vel
instrumento, (qvod παυλιάπην vocabant) ad modum rotæ ro-
tundo colla transmittebant, vel narę simo bubulo illinebant, ne
quid de spicis præcerpere possent, notante Catone c. 54. de re rusti-
câ: Quam inhumanitatem Deus ista lege reprehendit. Confer
quæ de hoc loco diximus ad Deut. XXV. 4. ubi etiam geminum
dicti Mosaici sensum à Papistis confictum profligavimus. Dicit
quidem etiam Balduinus, apertè Paulum hic docere, legem illam
non propriè ad boves pertinere, sed figuratè aliud quid notare in do-
mo Domini. Sed id tantum vult, qvod in sancienda hac lege De-
us non primariò, nec unicè respicerit boves; sed imprimis, quid

Vide Varro-
nem l. 1. c. 25.

Explicatio
sententiae B.
Bald. de al-
legatione lo-
homo c. Deut. XXV.

B

4.